

Polska

Zamówienia publiczne

2015-12-23 08:28:41

Zamówienia publiczne

Zamówienia publiczne

1. Podstawowe regulacje

Z początkiem 2003 r. weszły w życie dwa nawiązujące do dyrektyw wspólnotowych i orzecznictwa ETS akty prawne w zakresie zamówień publicznych- ustawa nr 4734 z dnia 4 stycznia 2002 r. o zamówieniach publicznych oraz ustawa nr 4735 z dnia 5 stycznia 2002 r. o umowach ws. zamówień publicznych (Dziennik Rządowy Nr 24648 z dnia 22.01.2002/). W międzyczasie przepisy o zamówieniach publicznych były kilkakrotnie nowelizowane.

2. Postępowania w sprawie zamówień publicznych

W 2007 r. liczba postępowań o udzielenie zamówienia wzrosła w stosunku do 2006 r. o ok. 9% do ponad 180 tys., z czego połowa dotyczyła dostaw a 15% i 35% odpowiednio usług i robót budowlanych. W tym samym okresie wartość zamówień niemal podwoiła się do ok. 31 mld EUR.

Przepisy ustawy nr 4734 ustanawiają centralny organ kontrolny w zakresie zamówień publicznych- Urząd Zamówień Publicznych- oraz regulują poszczególne etapy i procedury realizacji dostaw, usług i robót publicznych w definicjach zbliżonych do prawa wspólnotowego, przy czym fazę zawierania i egzekucji kontraktów określa ustawa nr 4735.

W kategoriach zamawiającego ujęte są centralne i regionalne urzędy państwowe, samorzady, instytucje ubezpieczeń społecznych i większość osób prawnych wykonujących zadania publiczne. Gospodarka komunalna objęta jest przepisami o zamówieniach publicznych w zakresie, w jakim stanowi część administracji publicznej lub wchodzi w skład przedsiębiorstw państwowych.

Procedura postępowań przewiduje 15%-ową preferencję cenową dla dostawców i wykonawców krajowych.

Progi zamówień publicznych determinujące tryby postępowania oraz warunki i terminy ogłoszeń dla uczestników krajowych są zdefiniowane odmiennie niż w prawie wspólnotowym. Wartości progowe są dorocznie aktualizowane przez Urząd Zamówień Publicznych (na okres od 1 lutego do 31 stycznia) i podawane wraz z przeliczeniami kursowymi w Dzienniku Urzędowym. Progi ustalone są znacznie powyżej pułapów wspólnotowych. Odnosi się to zwłaszcza do robót budowlanych, gdzie wynoszą one ok. 10 mln EUR dla każdego podmiotu zamawiającego (w porównaniu z 5,15 mln EUR w UE). Próg podstawowy dla jednostek administracji publicznej wynosi ok. 280 tys. EUR, a dla innych podmiotów zamawiających- ok. 470 tys. EUR. Limit dla zamówień z wolnej ręki wynosi 15 tys. EUR w przypadku dużych aglomeracji miejskich i 5 tys. EUR dla małych miast.

Zasady publikowania ogłoszeń są generalnie zbliżone do unijnych. Terminy składania ofert przy zamówieniach o charakterze międzynarodowym wydłużane są o 12 dni i określone stosownie do wartości zamówienia, a nie do jego złożoności. Prawo tureckie zawiera rozbudowane przepisy w zakresie szacowania wartości zamówienia. Stosowanie Wspólnego Słownika Zamówień nie jest obowiązkowe. Kryteria udzielania zamówienia zawierają ocenę finansowej i profesjonalnej kondycji uczestników postępowania, aczkolwiek nie definiują metod jej ważenia. Priorytetowym wyznacznikiem jest najniższa cena, inne czynniki mogą być brane pod uwagę wyłącznie w nadzwyczajnych okolicznościach. W praktyce obok ceny największe znaczenia posiadają takie elementy jak jakość produktu/usługi, warunki finansowe, reputacja, spełnienie standardów/regulacji unijnych, kwalifikacje partnera lokalnego i doświadczenie ze współpracy z określonymi dostawcami/wykonawcami.

Aspekty środowiskowe są uwzględnione w granicach określonych przez *acquis* UE.

Reguły wykluczeń z postępowań bazują na rozwiązaniach wspólnotowych, obejmują ponadto m.in. publikowanie przez Urząd Zamówień Publicznych listy podmiotów wykluczonych z postępowania. W zakresie załatwianie sporów nie jest w pełni uregulowana kwestia wzajemnego uznawania dowodów uczestników postępowania.

Procedury rozpatrywania protestów oraz odwołań nie są zgodne z *acquis* UE. Wraz ze wzrostem ilości postępowań o udzielenie zamówienia systematycznie rośnie w ujęciu bezwzględny liczbę odwołań kierowanych do Rady Urzędu Zamówień Publicznych (z kompetencjami izby odwoławczej), pozostając jednak na średnim dla ostatnich kilku lat poziomie 2,7% liczby postępowań.

Niemal 100% postępowań o wartości zamówienia powyżej progów ustawowych realizowana jest w ramach przetargów nieograniczonych z uwagi na rygory towarzyszące trybom ograniczonym w takich przypadkach. W postępowaniach o wartości zamówienia poniżej progów unijnych również dominuje- w granicach 80%-procedura otwarta.

3. Wyłączenia

Przepisów o zamówieniach publicznych nie stosuje się standardowo w odniesieniu do międzynarodowej współpracy finansowej, nabywania banknotów czy zamówień dokonywanych przez placówki zagraniczne Turcji. Wyłączenia obejmują jednak także szereg obszarów specyficznych, jak leśnictwo, zamówienia organizacji rolnych, usługi konsultingowe w ramach procesów prywatyzacyjnych względnie zamówienia w obrębie dziedzictwa kulturowego. Postępowania w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz zamówienia objęte klauzulą tajności przeprowadzane są na podstawie odrębnych uregulowań przez Ministerstwo Obrony oraz inne agendy sił zbrojnych.

4. Proces dostosowań akcesyjnych

W ocenie Komisji Europejskiej (por. raport z postępów negocjacyjnych z 6 listopada 2007 r.- http://www.avrupa.info.tr/Files/File/ab_turkiye_reports/progress-reports-2007-en.pdf oraz z 5 listopada 2008 r.- http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/press_corner/key_documents/reports_nov_2008/turkey_progress_report_en.pdf) przepisy tureckie odbiegają znacząco od rozwiązań unijnych zarówno co do podstawowych uregulowań jak i stosowania dyskryminującej przedsiębiorców unijnych preferencji cenowej dla dostawców i wykonawców krajowych w wysokości 15%. Dokonywane w ostatnich latach zmiany tych przepisów w ograniczonym zakresie zbliżyły je do ustawodawstwa unijnego, np. w odniesieniu do koncepcji umów ramowych. Rozbieżności utrzymują się m.in. w odniesieniu do definicji „zamawiającego” oraz na tle braku uregulowań w zakresie centralnego podmiotu zamawiającego, dialogu konkurencyjnego, licytacji elektronicznej i dynamicznego systemu zakupów.

Turcja nie przyjęła horyzontalnych przepisów dla podmiotów operujących w sektorze usług komunalnych czy w odniesieniu do umów koncesyjnych. Zawieranie umów koncesyjnych odbywa się w oparciu o specyficzne regulacje sektorowe, które jednakże nie definiują poszczególnych kategorii koncesji (koncesji na usługi i koncesji na roboty budowlane), o których mowa w dyrektywach wspólnotowych. Koncesje na roboty budowlane są m.in. uregulowane w ustawie ws. budowy-eksploatacji-transferu dróg ekspresowych oraz ustawie ws. gmin. Turcja nie posiada również horyzontalnych uregulowań z zakresu partnerstwa publiczno-prywatnego. W tym kontekście przykładem stosowania mechanizmu ppp jest ustawa z 2005 r. ws. budowy i dzierżawy w sektorze zdrowia. Plany dostosowań w powyższych obszarach nie są na razie skonkretyzowane. Ankarą nie jest stroną Porozumienia ws. Zamówień Publicznych w ramach WTO, uczestnicząc w jego pracach na statusie obserwatora.

Zdaniem ekspertów KE, wysokie limity zamówień publicznych zmniejszają dostępność do zamówień podmiotów zagranicznych i zniekształcają konkurencję. Udział postępowań dostępnych dla zagranicznych uczestników szacowany jest na 22%, co odpowiada połowie wartości udzielonych zamówień. Skomplikowane procedury kwalifikacyjne stanowią dodatkowe obciążenie administracyjne i zwiększają koszty udziału w postępowaniu. Postęp natomiast odnotowuje się w dziedzinie administracyjnej. Od 2007 r. turecki Urząd Zamówień Publicznych publikuje biuletyny wyłącznie w formacie elektronicznym. Są one dostępne bezpłatnie via internet. W dziedzinie środków ochrony prawnej przyjęto szereg przepisów mających na celu ograniczenie liczby sporów.

5. Przydatne Linki

- [Urząd Zamówień Publicznych \(Kamu İhale Kurumu\)](#)

http://www.ihale.gov.tr/Yayinlar_Dokumanlar/dokumanlar_english.htm oraz <http://www.ihale.gov.tr/>

- Ustawa nr 4734 o zamówieniach publicznych (w j. ang.) <http://www.ihale.gov.tr/english/english47341.htm>
- Ustawa nr 4735 o umowach ws. zamówień publicznych (w j. ang.) <http://www.ihale.gov.tr/english/english47351.htm>
- Rozporządzenia wdrażające Urzędu Zamówień Publicznych (w j. ang.), m.in. w zakresie wzorów umów, specyfikacji istotnych warunków zamówienia i kalkulacji cen http://www.ihale.gov.tr/english/eng_regulations.htm
- Dokumenty screeningowe KE z zakresu przepisów o zamówieniach <http://www.euturkey.org.tr/index.php?p=137&l=1> oraz http://www.avrupa.info.tr/Files/File/EU&TURKEY/Yeni%20klas%c3%b6r/screening_report_05_tr_internet_en.pdf
- Dziennik Urzędowy Republiki Tureckiej (T.C. Resmi Gazete) <http://rega.basbakanlik.gov.tr/>
- Biuletyn elektroniczny Urzędu Zamówień Publicznych w j. tureckim (wejście wymaga wprowadzenia loginu i hasła) <http://istekli.ihale.gov.tr/>
- Aktualne ogłoszenia o przetargach dostępne w j. ang. na stronie tureckiej Agencji Wspierania i Promocji Inwestycji <http://www.invest.gov.tr/textPage.aspx?plD=9> oraz Turecko-Brytyjskiej Izby Handlowo-Przemysłowej <http://www.tbcci.org/tenderOpportunities.php?Action=search>
- www.cfcu.gov.tr - Centralna Jednostka Finansująco-Kontraktująca dla przetargów na zamówienia publiczne w Turcji finansowanych ze środków UE zamówieniach publicznych w Turcji finansowanych ze środków Unii (pomoc przedakcesyjna). Strona zawiera informacje (w j. angielskim i tureckim) o ogłaszanych przetargach dostępnych dla podmiotów zagranicznych
- Link do przetargów Tureckich Kolei Państwowych- <http://www.malzeme.tcdd.gov.tr/>
- Opracowanie PARP nt. uczestnictwa polskich MSP w zamówieniach publicznych za granicą http://www.biznes-polska.pl/files/90/23/19_inform26.doc
- Portal poświęcony wspólnotowym zamówieniom publicznym <http://www.ectenders.com/about/about.htm>

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego